

Galileo

Witajcie!

Nazywam się Ewelina i w szkole Galileo uczę biologii i przyrody zajmuję się też chemią i geografią.

Dlaczego warto się uczyć geografii?

Geografia pomaga lepiej rozumieć układ i zróżnicowanie naszego świata, dzięki czemu łatwiej dostrzec, dlaczego poszczególne regiony wyglądają i funkcjonują w określony sposób. Uczy, jak klimat, ukształtowanie terenu czy zasoby naturalne wpływają na życie ludzi oraz ich decyzje. Pozwala również zrozumieć zależności między środowiskiem a działalnością człowieka, co jest ważne w obliczu zmian klimatycznych i globalnych wyzwań. Dzięki geografii łatwiej analizować dane, mapy i wydarzenia, które kształtują współczesny świat. To wiedza, która pomaga świadomie orientować się w otoczeniu i lepiej interpretować informacje, z którymi spotykamy się na co dzień.

Jak wygląda zaliczenie?

Zazwyczaj zaliczenie z tych przedmiotów jest realizowane w formie projektu. Na miesiąc przed planowanym egzaminem wysyłam wszystkie niezbędne informacje tj.: formę projektu oraz tematy, jakie można sobie wybrać i w odpowiednim czasie zaliczyć egzamin. Natomiast zakres tematyczny, jaki obejmuje uczenie się geografii prezentuję poniżej:

KLASA 3 LO POZIOM ROZSZERZONY:

1. Geografia fizyczna Polski

a) Treści

- i. położenie geograficzne Polski i jego konsekwencje: klimat, hydrologia, gleby, rolnictwo, transport
- ii. budowa geologiczna Polski:
 - platforma wschodnioeuropejska, obszary fałdowań paleozoicznych i mezozoiczno-kenozoicznych
- iii. zlodowacenia a współczesna rzeźba terenu (morena czołowa, sandry, pradoliny)
- iv. rzeźba Polski:
 - pasowość rzeźby: pobrzeża, pojezierza, niziny, wyżyny, kotliny, góry
 - formy młodoglacjalne i staroglacjalne; rzeźba krasowa; rzeźbotwórcza działalność rzek
- v. klimat Polski:
 - czynniki klimatotwórcze, piętra klimatyczne w górach, zmienność pogody
 - typowe zjawiska klimatyczne (opady, wiatry lokalne, gradienty)

- vi. wody powierzchniowe i podziemne:
 - dorzecza Wisły i Odry, zlewiska, jeziora (geneza), mokradła, Bałtyk
 - zasoby wód, problemy niedoboru wody i retencji
- vii. gleby Polski: typy, rozmieszczenie, uwarunkowania powstawania
- viii. roślinność i piętność; naturalne a współczesne typy krajobrazów

b) Wymagania (uczeń potrafi)

- i. wyjaśnić konsekwencje położenia Polski w Europie (klimat, transport, kontakty gospodarcze, ukształtowanie terenu)
- ii. scharakteryzować budowę geologiczną kraju i wskazać jej wpływ na rzeźbę, gleby i surowce mineralne
- iii. rozpoznać podstawowe formy polodowcowe i wyjaśnić ich genezę
- iv. analizować mapy klimatyczne Polski i wyjaśniać zróżnicowanie temperatur i opadów
- v. wskazać główne dorzecza i zlewiska w Polsce oraz interpretować mapy hydrologiczne
- vi. opisać typy gleb i powiązać je z klimatem, rzeźbą i skałą macierzystą
- vii. analizować zróżnicowanie krajobrazów Polski i wyjaśniać ich pochodzenie

2. Ochrona przyrody i podział regionalny Polski

a) Treści

- i. ochrona przyrody w Polsce:
- ii. formy ochrony: parki narodowe, krajobrazowe, rezerваты, pomniki przyrody, obszary Natura 2000
- iii. zagrożenia: zanieczyszczenia, deficyt wody, utrata bioróżnorodności, presja inwestycyjna
- iv. korytarze ekologiczne i znaczenie łączności siedlisk
- v. zasoby naturalne:
 - surowce mineralne Polski (energetyczne, chemiczne, metaliczne, skalne) – rozmieszczenie i znaczenie
- vi. problemy: rekultywacja terenów pogórnich, szkody górnicze
- vii. regiony fizycznogeograficzne Polski:
 - podział Kondrackiego – makroregiony i ich cechy
 - regiony społeczno-gospodarcze:
 - kryteria podziału na regiony: demograficzne, ekonomiczne, kulturowe
 - obszary metropolitalne, peryferyjne, przemysłowe, rolnicze, turystyczne

b) Wymagania (uczeń potrafi)

- i. rozróżnić formy ochrony przyrody i podać przykłady parków narodowych wraz z ich cechami
- ii. wyjaśnić, na czym polega rola obszarów Natura 2000 i korytarzy ekologicznych
- iii. wskazać główne zagrożenia środowiska w Polsce oraz zaproponować działania naprawcze
- iv. scharakteryzować rozmieszczenie głównych surowców mineralnych i ocenić ich znaczenie gospodarcze

- v. wyjaśnić podział fizyczno-geograficzny Polski i porównać wybrane makroregiony
- vi. analizować różnice między regionami Polski pod względem gospodarki, demografii i zagospodarowania
- vii. wskazać obszary metropolitalne oraz opisać ich funkcje i problemy

3. Gospodarka Polski

a) Treści

- i. uwarunkowania rozwoju gospodarczego Polski: historia, położenie, zasoby, integracja europejska
- ii. struktura gospodarki Polski i jej zmiany po 1989 r.: rolnictwo – przemysł – usługi
- iii. rolnictwo Polski:
 - czynniki produkcji, struktura agrarna, kierunki upraw i hodowli
 - zróżnicowanie rolnictwa w regionach; problemy (susze, gleby, opłacalność)
- iv. przemysł Polski:
 - tradycyjne okręgi przemysłowe i nowe obszary inwestycji
 - restrukturyzacja, nowe technologie, energetyka, wyzwania transformacji energetycznej
- v. usługi:
 - transport, handel, turystyka, administracja, edukacja, usługi zaawansowane
 - rola metropolii i ośrodków akademickich w gospodarce
- vi. Polska w gospodarce globalnej:
 - handel międzynarodowy, eksport/import, łańcuchy dostaw
 - rola UE, fundusze unijne, integracja gospodarcza
- vii. problemy rozwoju:
 - nierówności regionalne, depopulacja, suburbanizacja, kryzysy lokalne (np. poprzemysłowe)
 - bezpieczeństwo energetyczne i surowcowe

b) Wymagania (uczeń potrafi)

- i. wyjaśnić, jak zmieniała się gospodarka Polski po 1989 r. i wskazać czynniki tych przemian
- ii. analizować strukturę zatrudnienia i PKB według sektorów gospodarki
- iii. scharakteryzować zróżnicowanie rolnictwa w Polsce i ocenić jego uwarunkowania przyrodnicze i ekonomiczne
- iv. opisać główne okręgi przemysłowe oraz wskazać obszary nowych inwestycji
- v. ocenić wpływ usług na rozwój regionów i miast
- vi. analizować powiązania gospodarki Polski z Unią Europejską i rynkami globalnymi
- vii. wskazać najważniejsze problemy gospodarcze kraju (depopulacja, transformacja energetyczna, nierówności regionalne, zasoby wody)
- viii. zaproponować działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionów

Galileo

Pomocne źródła informacji:

1. Książki

- a) Jakikolwiek podręcznik do nauki geografii na poziomie rozszerzonym. Ja korzystam z „Oblicza geografii” wyd. Nowa Era
- b) Wademecum „Geografia” wyd. Nowa Era
- c) „Laboratorium w szufladzie Geografia” wyd. PWN
- d) „Laboratorium w szufladzie Geologia i minerały” wyd. PWN
- e) „Geografia wokół nas” wyd. PWN

2. Czasopisma:

- a) „Świat Wiedzy”
- b) „Wiedza i Życie”

3. Strony internetowe:

- a) Khan Academy <https://pl.khanacademy.org/>
- b) zpe.gov.pl
- c) Nauka. To Lubię <https://naukatolubie.pl/>
- d) Copernicus Center <https://www.youtube.com/@CopernicusCenter>

Mam nadzieję, że informacje są pomocne. Gdybyście mieli jakieś pytania proszę pisać do mnie: ewelina.s@galileo.edu.pl

Miłego dnia!

Ewelina

